RANSU-REHUVAUNU HEVOSILLE, NAUDOILLE JA SIOILLE
Sinkittyä terästä, jämäkkä ja Suomessa tehty.
Koot 170, 220 ja 320 litraa.
Hinnat alk. 338 € sis. alv.
ransuco
ransu tuotteet
AGRI MARKET
ransuco.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 136 - PERUSTETTU 1916
MAANANTAINA 19. MARRASKUUTA 2012

Laadukkaat lannoitteet
BELOR PREMIUM
Kyllä maa antaa, kun käyttää lantaa!
Koko Suomen kattava jälleenmyyjäverkostomme Isännän asialla!
www.beloragro.fi

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

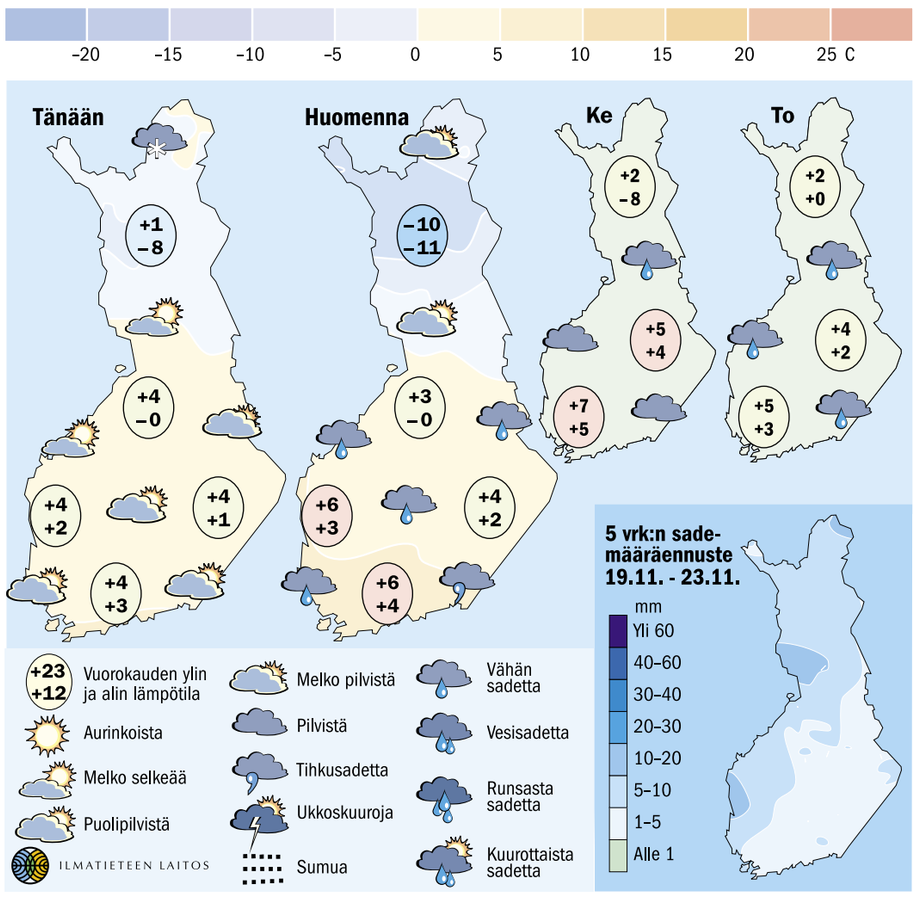

Lauhaa ja kosteaa

LAUHA ETELÄLOUNAINEN ILMAVIRTAUS vallitsee maassamme useana päivänä myös alkavalla viikolla. Ajoittain sataa vähän vettä, pohjoisessa myös hieman räntää tai lunta. Lähinnä Lapin sää voi olla parina päivänä melko selkeää, maanantaina paikoin myös etelämpänä. Tuuli on ajoittain navakkaa.

LÄMPÖTILA ON LAAJALTI 0 ja +7 asteen välillä - öisinkin on suuressa osassa maata plusasteita. Lapissa lämpötila vaihtelee suuresti - enimmäkseen ollaan +2 ja -10 asteen välillä, mutta Keski- ja Pohjois-Lapissa mitataan paikoin yli 15 asteen pakkasia.

ENNUSTETTU SADEMÄÄRÄ ON vedeksi muutettuna enimmäkseen 2-10 milliä.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA eteläinen virtaus heikkenee. Lämpötila laskee lähemmäs tavanomaista. Etenkin maan etelä- ja keskiosassa sataa ajoittain vettä tai räntää.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	6	●	8.0
Kiikala	5	●	13.6
Turku	7	●	9.7
Jomala	6	●	8.0
Pori	7	●	4.7
Niinisalo	6	●	4.3
Tampere	5	●	12.4
Jokioinen	5	●	18.0
Lahti	4	●	9.8
Kouvola	4	●	9.5
Lappeenranta	3	●	4.2
Mikkeli	4	●	0.6*
Ilomantsi	3	○	1.8
Joensuu	3	●	1.2
Kuopio	4	●	0.7
Viitasaari	5	●	
Jyväskylä	4	●	1.0
Ähtäri	4	●	1.1
Kauhajoki	6	●	1.2
Vaasa	6	●	27.1
Ylivieska	5	●	3.0
Kajaani	3	●	1.7*
Oulunsalo	4	●	1.3
Pudasjärvi	3	●	3.0
Suomussalmi	2	●	3.0
Kuusamo	2	●	4.3
Rovaniemi	3	●	4.7
Pello	2	●	7.1
Salla	2	●	4.5
Sodankylä	2	●	6.0
Muonio	1	●	5.4
Kilpisjärvi	−3	●	8.7
Ivalo	2	●	3.8
Utsjoki	−0	●	4.4

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 11 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 8 ◐ = puolipilvistä ● = pilvistä

SIJOITA KULTAAN
K.A.Rasmussen Finland
rasmussen.fi, p. (09) 2764 2720

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta:
0600 10620
• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 e/min + paikallispuhelumaksu
Ilmatieteenlaitoksen

Rahanarvoiset edut kestotilaajalle!
Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajaetuna saat:
◆ TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN
+ UUSI ETU Lukuoikeuden näköislehteen ja arkistoon
+ UUSI ETU Lukuoikeuden Kantri-kuukausiliitteen näköislehteen
Kirjaudu heti osoitteessa: www.maaseuduntulevaisuus.fi/kirjaudu

Ropiseeko räntää Rovaniemellä
Katso säätutkasta
www.maaseuduntulevaisuus.fi
mobiililehti: m.mt1.fi

Poronhoitoalueen ulkopuolella saa tappaa 10 sutta

Poronhoitoalueen ulkopuolella saa tappaa enintään kymmenen sutta, maa- ja metsätalousministeriö antama asetus määrää.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos arvioi, että Suomessa on 180–200 sutta. Poronhoitoalueella niistä on 20–40.

Poronhoitoalueella sudet ovat tänä vuonna tähän mennessä tappaneet poroja jo yli miljoonan euron edestä. Muualla Suomessa susien aiheuttamia vahinkoja on kirjattu noin 80 000 euron verran.

Sutta voidaan Suomessa metsästää vain Suomen riistakeskuksen poikkeusluvilla.

Erityisen merkittäviä vahinkoja tai ihmistä uhkaavia susia voidaan tappaa, ellei muuta keinoa ole. Suomen riistakeskus voi myöntää luvan perustelluista hakemuksista. Hakijalla on oltava metsästysoikeus alueella.

Kiireellisissä tapauksissa poliisilla on oikeus määrätä susi tapettavaksi.

Poronhoitoalueelle ministeriö ei asettanut tapettavien susien määrärajoituksia, mutta sielläkin riistakeskuksen on aina harkittava, onko muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman ratkaisemiseksi.

REIJO VESTERINEN

Tiehankkeiden leikkauslista puhuttaa

Liikenneministeri **Merja Kyllönen** (vas.) kiisti lauantaina edelleen ohjeistaneensa laatimaan mitään listaa tulevaisuuden tiehankkeista.

Helsingin Sanomat kirjoitti lauantaina, että liikenne- ja viestintäministeriö ohjeisti Liikennevirastoa valtateiden parannussuunnitelmassa kahteen kertaan. Säästömuistion mukaan ministeriö määräsi ensin valtatie 6:n ja 8:n parannushankkeet uudelleen arvioitaviksi. Lisäksi se listasi uudelleen arvioitavaksi kuusi muuta tiehanketta.

Oman lisänsä keskusteluun toivat eduskunnan liikennevaliokunnan keskustalaiset jäsenet **Mirja Vehkaperä**, **Mikko Alatalo** ja **Ari Torniainen**.

”Vielä torstaina eduskunnan kyselytunnilla Kyllönen sanoi olevansa täysin tietämätön muistiosta, vieritti vastuun täysin Liikennevirastolle ja haukkui lopuksi asiasta kysyneen keskustan. Nyt hän myöntääkin, että on ollut vaatimassa kahden valtatien tiesuunnitelmien keventämistä. Toinen niistä on valtatie 8 Turku–Pori, jota erityisesti Kyllönen oli puolustavinaan kyselytunnilla”, he arvostelivat tiedotteessaan.

MT-STT

VEIKKO NIITTYMAA

Vuorenmaan seuratalo Köyliössä pullisteli torstain susi-illassa. Komissario Tuomo Katajisto Satakunnan poliisista piti alueen susitilannetta kestämättömänä.

Poliisi: Satakunnan susitilanne kestämätön

Poliisin mukaan susitilanne on muuttunut kestämättömäksi Etelä-Satakunnassa ja asialle pitää tehdä pikaisesti jotain.

KÖYLIÖ (MT)
Susihavaintoja on niin paljon ja aivan pihapiiristä, että kynnys pakkokeinolain käyttämiseen on jatkuvasti esillä. Se ei ole kuitenkaan oikea ratkaisu yhä pahemmaksi käyvään ongelmaan, toteaa komisario **Tuomo Katajisto** Satakunnan poliisilaitokselta Porista.

Riistanhoitopiirin koolle kutsuma susi-ilta veti Köyliön Vuorenmaan seuratalon ääriään myöten täyteen torstaina. Kaikki eivät edes mahtuneet sisään.

Sisälle sulloutui viitisensataa ihmistä, joista puolelle riitti istumapaikka. Ulkona värjötteli parisataa, kun tilaisuus alkoi.

Yksin Köyliöstä ja Säkylästä on 84 petoyhdyshenkilöiden vahvistamaa susihavaintoa tänä vuonna, kaikki alle sadan metrin päässä asunnosta.

Alueen susikantaa pidettiin suurempana kuin viralliset tiedot kertovat.

Täällä on yhden sijasta kaksi laumaa, vakuutti petoyhdyshenkilö **Kari Kojo** Vampulasta. Loimijoen itäpuolen lauma puuttuu rekisteristä.

Asialle pitää tehdä jotain äkkiä ja saada sudet pois taajamista ennen kuin ensimmäinen ihmisuhri tulee, vaati **Maarit Markkula** Taajamasusi-yhdistyksestä.

Emma Laurila Huittisista kyseli, voivatko sudet käyttäytyä lajityypillisesti, kun asutuksen takia joutuvat tulemaan pihoihin. ”Tämä lisää susien vaarallisuutta. Tilanne ei ole hyvä ihmiselle eikä sudelle.”

”Hitto vie, tehkää jotain”

Tilaisuus paljasti karusti susipolitiikan tulokset. Useat pienten lasten äidit kysyivät, mitä he voivat tehdä. Lapsia ei uskalla päästää iltaisin ulos, jos pihapiiristä löytyy viikoittain susilauman jälkiä.

Viranomaiset levittelivät käsiään.

Kymmeniä käsiä nousi ylös, kun kysyttiin, monellako on pieniä lapsia, joiden elämää sudet rajoittavat.

”Hitto vie, tehkää jotain. Minulla ei ole asetta. Susia on aivan liikaa eikä lasten kuljetuksia pysty järjestämään”, tuskaili **Tiina Kankare**.

Tätä ei kaupungeissa tiedetä. ”Kävin sukulaisissa kaupungissa eikä siellä uskottu, että susia todella on ja että ne haittaavat ihmisten elämää”, **Matti Haikonen** Säkylästä muistutti.

Yleisöpuheenvuorossa annettiin vinkiksi käyttää kaikkein voimakkaimman hajuisia deodorantteja ja saippuaa. ”Ostakaa kemikaliokauppa tyhjäksi.”

Lasten luonnossa kulkeminen rajataan

Maaseudulla lapset ovat tottuneet kulkemaan luonnossa ja metsissä. Tämä rajataan nyt meidän lapsilta, **Samuli Vahteristo** murehti.

Kyse on myös kansanterveydestä. Työterveydenhoitaja patistaa lenkille päivittäin, mutta susien takia ei huvita lähteä ulkoilemaan.

Rehtori **Minna Mäntyranta** Säkylästä tuskaili, että koulun pitää taata turvallinen matka. Miten sen teet, jos osa lapsista joutuu kävelemään muutama sata metriä metsän läpi ja odottelemaan pimeässä tien varressa kuljetusta, jos susien jälkiä on säännöllisesti pihoissa.

Ei kaikkia 125 oppilasta voi lähteä kuljettamaankaan. ”Ei ihmisen elämän kuulu olla sellaista, että pitää pelätä susia.”

Alueen kunnanjohtajilta ja päättäjiltä vaadittiin ryhtiä, jotta kaatolupia saadaan. Samoin valtiolta pitää karhuta rahat koululaisten susikyyteihin.

Miten lapsille taataan turvallinen koulumatka, jos sudet pyörivät pihoissa, murehti rehtori Minna Mäntyranta Säkylästä.

Kaatoluvat ainoa keino

Sudet ovat tulleet niin röyhkeiksi, etteivät ne enää pelkää ihmisiä.

Mauri Krusberg Köyliöstä katsoi, että susien ihmispelon palauttamiseksi jokaisesta laumasta pitää metsästää vähintään yksi eläin vuosittain.

Ongelma johtuu pitkälti siitä, että susien on annettu levittäytyä alueelle, missä on runsaasti astutusta. Tämä tuli esille ensin Varsinais-Suomessa ja nyt täällä, toteaa riistapäällikkö **Antti Impola** Suomen Riistakeskuksesta.

Suden ja ihmisen kohtaamista on lähes mahdoton välttää. Se johtaa samalla siihen, että sudet tottuvat ihmisiin.

Timo Grundström Kokemäeltä tivasi, kuka ottaa vastuun, jos joku jää suden suuhun. ”Se ei ole poliisi, vaan ne, jotka ovat sallineet suden asettua tänne.”

Susi arvokkaampi kuin ihminen

Poliisin mukaan valtio korvaa täysimääräisesti suden ihmisille aiheuttamat vahingot. Kuolemantapauksessa se tarkoittaa yleensä 7 000 euroa.

Sali repesi, kun joku tokaisi, että susi on arvokkaampi kuin ihminen. Sen hinta on 9 000 euroa.

VEIKKO NIITTYMAA

JAUHIAISEN PUSSISTA

Onni, osaaminen ja olosuhteet ratkaisevat

Viime aikoina on julkisuudessa kyselty, kuka on syyllinen siihen, että talonpoika ei saa elintarvikeraaka-aineita tuottaessaan riittävää palkkaa tekemästään työstä ja riittävää korvausta sijoittamalleen pääomalle.

Syyllistämättä ketään osapuolta tarkastelen kolmikantaasetelmaa (tuottaja, teollisuus, kauppa) puhtaasti kylmien lukujen valossa.

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon 2011 ennakkotiedon mukaan maatalouden bkt-osuus oli 1,0 prosentta. Kymmenen vuotta sitten vastaava luku oli vielä 1,4.

Tuota lukua kannattaa verrata saman viraston työvoimatutkimukseen.

Maatalouden työvoimaosuus oli 2011 tämän tiedon mukaan 3 prosenttia. Yhtäpitävä tämän faktan kanssa on MTT:n tuottama kirjanpitotilojen tuotos.

Elintarviketeollisuuden ja päivittäistavarakaupan avainluvut

MT	Päivittäistavarakauppa 2010	Päivittäistavarakauppa 2011 enn.	Elintarviketeollisuus 2010	Elintarviketeollisuus 2011 enn.
Liikevaihto, milj. e	15 030	15 688	8 619	9 121
Omavaraisuusaste, %	53,8	55,1	43,6	45,0
Rahoitustulos, milj. e	512	555	602	463
Vieras pääoma, milj. e	2 991	3 023	5 806	5 906
Vieraan pääoman takaisinmaksuaika vuosina olettaen, että toteutuneet nettoinvestoinnit olisi rahoitettu tulorahoituksella	10,6	8,3	15,3	32,8

Lähde: Tilastokeskus

Vuonna 2011 kaikkien kirjanpitotilojen kannattavuuskerroin oli laskennan tässä vaiheessa 0,43. Siis viljelijän työpanoksestaan ja pääomastaan saama korvaus oli vain runsaat neljä kymmenesosaa yleisten markkinoiden vastaavasta tuottovaatimuksesta.

Näissä luvuissa on väkevä peruste sille, että suomalainen ruoka täyttää täydellisesti reilun kaupan pelisääntöjen mukaisen kriteeristön.

Entä sitten ketjun toiset osapuolet, teollisuus ja kauppa?

Oheisessa asetelmassa on mahdollisimman pelkistetty kuvaus elintarviketeollisuuden (pois lukien juomateollisuus) ja päivittäistavarakaupan avainluvuista.

Taulukon ulkopuolelta toteen, että päivittäistavarakaupan pääoman tuotto 2011 oli 6,72 prosenttia ja vastaava elintarviketeollisuuden tuotto 3,86 prosenttia. Siis pt-kauppa löi tässä kilpailussa elintarviketeollisuuden lähes tuplatuotolla.

Olen itse tottunut vertailemaan yritysten terveydentilaa muun muassa sen mukaan, miten nopeasti yritys pystyisi maksamaan vieraan pääoman pois, jos se samanaikaisesti suorittaisi korvausinvestointinsa tulorahoituksella. Näinhän pitäisi periaatteessa terveessä taloudessa pystyä toimimaan.

Oheinen asetelma kertoo pt-kaupan hallitsevan tätäkin kilpailua. Kun vuoden 2011 rahoitustuloksesta vähennetään kyseisen vuoden nettoinvestoinnit ja koko vieras pääoma jaetaan tällä luvulla, saadaan vieraan pääoman takaisinmaksuajaksi 8,3 vuotta. Siis näin laskien pt-kauppa olisi velaton alle kymmenen vuoden puurtamisella. Elintarviketeollisuudella vastaavaan olisi mennyt vuonna 2011 peräti 33 vuotta. Siinä ajassa kyllä rauta ehtii ruostua ja seinät hajota.

Tasan eivät siis käy onnen lahjat elintarvikeketjussakaan. Vai onko sitten kysymys osaamisesta ja olosuhteista. Totuushan menestyksen siemenistä on kolmen O:n tulotekijässä. Ne kolme O:ta ovat Onni, Osaaminen ja Olosuhteet.

Jos tulotekijässä yksikin tekijä on nolla, on lopputulos nolla.

PAAVO JAUHIAINEN

Kirjoittaja on entinen yritysjohtaja, joka tarkastelee taloustilastoja tällä palstalla.